

načelna rebra in je moral sedaj bivati v postelji. Danes je torej pozdravil zborovalce namestnik. Tajniško poročilo podal je g. Sadek. Ono med ostalim omenja, da smo imeli v minulem letu deželnozborske volitve, in v istem tednu tudi občinske. Obojne so našim volilecem naredile vso čast, ohranile dosedanje dobro ime. Kje smo se pa naučili pravičnega ravnanja v javnem življenju? Pohvale vrednega zadržanja pri volitvah? Odgovor: Največ pač po naših shodih in pa s prebiranjem dobrih časnikov. Saj skušnja kaže, da dandanes je pomilovanja vreden tisti človek, ki ne bere časnikov. Takšen državljan se v javnem življenju ne zna gibati. O prebivalcih v naši županiji se pa mora pohvalno priznati: ljudstvo bere razmeroma veliko. N. pr. samo „Slovenski Gospodar“ na društveni naslov prihaja v 49 iztisih, razven tega dobivajo list tudi zasebni adresati. In le žetiti bi bilo, naj bi ne bilo nobene hiše brez časopisja. V politični šoli, to je na shodih, so nas učili v minulem letu domoljubja gg.: dr. Korošec in Pišek po enkrat, Novak dvakrat. Tudi danes nas je počastil g. poslanec Novak. On nam je razložil težavno stališče naših zastopnikov v deželnem zboru v Gradcu. Vseh poslancev je tam 84, in med njimi samo 13 Slovencev. Tam nemška nestrpnost ni dovolila slovenskemu trpinu n. pr. niti podpore po točih. Govornik je obravnaval pač za nedeljske shode določeni predmet: Nemci delajo Slovence krivico. Zborovalci so odobraval pogumni nastop slovenskih poslancev, izrekli so zaupanje svojemu izvoljencu, gospodu Novaku, in vsem njegovim tovarišem, sobojevnikom za pravice našega ljudstva.

Podsreda.

Pretečeno nedeljo po rani maši sta pri nas zborovala gg. poslanci dr. Korošec in Pišek. Bralna soba v stari šoli je bila natlačena polna zborovalcev, ne samo naših somišljenikov, ampak tudi politični nasprotniki so se udeležili. Skoraj dve uri so zborovalci pozorno poslušali poročila gg. poslancev, in vsi so potem izrazili svoje veselje nad nastopom poslancev K. Z. in jim izrekli svoje popolno zaupanje. Gg. poslanci sta tudi radovoljno dajala pojasnila na razna vprašanja glede vojaščine, cest, šole itd. — Dostavek: Večina cele Podsrede je bila isti dan navdušena, le steber N. stranke je bil potrt; „štel je glave svojih ljubih“, in baje žvižgal za gg. poslance, na ko sta se odpeljala.

Zlče.

Dne 20. t. m. po večernicah je Slov. kmečka zveza priredila pri nas shod, na katerem je poročal g. deželni poslanec Novak o delovanju v deželnem zboru. Zborovalci, katerih je bila natlačena posojilniška uradnica, in med katerimi je bilo tudi nekaj političnih nasprotnikov, so enoglasno sprejeli sledečo resolucijo: Zborovalci izrekajo svojemu poslancu g. Petru Novaku, kakor vsem poslancem Slovenske km. zveze popolno zaupanje v boju za pravice slovenskega naroda. Naj brez popustljivosti vstrajajo do zmage, to je: do uresničenja gesla: proč od Grada, da bomo Slovenci na Spodnjem Štajerskem sami gospodarji na svoji zemlji.

Celje.

Na shod, ki se je vršil v nedeljo, dne 20. t. m. v hotelu pri „belem volu“, je prišlo izvanredno mnogo volilcev iz Celja in okolice. Govorili so poslanci: dr. Benkovič, Vrečko in Terlag. Volilci so z velikim navdušenjem odobraval delovanje naših deželnih poslancev v Gradcu, ter so krepko zahtevali samoupravo za Spodnji Štajer. Poročila poslancev so bila z odobravanjem sprejeta na znanje ter se je poslancem K. Z. izreklo neomajano zaupanje.

Braslovč.

Kakor v Celju, tako je bil tudi shod v Braslovčah živa slika, kake simpatije goji naše ljudstvo do naših neustrašenih slovenskih ljudskih zastopnikov v

deželni zbornici. Na tem zborovanju je obširno poročal poslanec dr. Benkovič, ki je zbranim volilecem slikal položaj slovenske deželnozborske delegacije v Gradcu. Ko je gospod poslanec risal, kako so poslanci S. K. Z. z obstrukcijo zabranili pogubonosno delo nemške večine v deželnem zboru, so vzkipeli vzklki navdušenja: Živelci poslanci! Živela obstrukcija! Proč od Grada! Dr. Benkovič je tudi z uradnimi podatki o produkciji in konsumu hmelja leta 1909 poročil volilecem, da davek na pivo ni tako škodljiv našim hmeljarjem, kakor pa bi bile zvišane zemljiške doklade. G. poslanec je do dobra razkrinkal liberalne hujskarije. Shodu v Braslovčah je predsedoval g. Bošnjak. Sprejeta se je resolucija, ki popolnoma odobrava obstrukcijo in nastop naših poslancev v Gradcu ter zahteva za Spodnje Štajersko samoupravo.

Polje.

Čeravno sta obe občini poljske fare v nasprotnih rokah, vendar se je zbralo veliko število ljudi, da poslušajo došle poslance dr. Korošca, Piška in dr. Jankoviča. Predsedoval je shodu g. Golec.

Poslanec Korošec je poročal o delovanju v državnem zboru, osobito o tem, kaj so storili slovenski poslanci proti nameravanemu davku na vino.

Deželna poslanci Pišek in dr. Jankovič sta v izrazitih besedah poročala o dogodkih v deželnem zboru. Navzgoči so bili s taktiko slovenskih deželnih poslancev popolnoma zadovoljni ter jim izrekli zaupanje.

Ormož.

Prostori v Čitalnici natlačeno in nabito polni. Izmed poslancev so bili navzoči Meško, dr. Verstovšek in hofrat Ploj. O dogodkih v deželnem zboru je poročal najprvo dr. Sernec. Z navdušenjem in „živio“-klici sprejet je poročal nato poslanec S. K. Z. Meško o obstrukciji. V svojih izjavah je z vneto besedo razkrival volilecem težave, katere imajo poslanci S. K. Z. v deželnem zboru nasproti nestrpni nemški večini. V jako umiljivi obliki je orisal krivice, ki se gode slovenskemu ljudstvu na Spodnjem Štajerskem in dokazal neobhodno potrebo obstrukcije. Njegova izjava so volilci z odobravanjem sprejeli na znanje in z gromovitimi „živio“-klici dali duška svojemu veselju nad možatim nastopom poslancev S. K. Z. v deželnem zboru. G. Lesničar je hudo napadal štajercijance in ovrget laži njihovega lista, s katerim obkłada naše poslance. Hofrat Ploj je mislil, da je najboljša prilika, pokazati se svojim državnozborskim volilecem, ki ga več ne marajo. Hotel je govoriti o svojem delovanju, toda spodletelo mu je iz prav bridkega razloga, in v 2minutnem govoru pohvalil je delovanje poslancev S. K. Z. v deželnem zboru. Sklenjena je bila resolucija, katere izražajo slovenskim poslancem zaupanje in jih pozivlje k nadaljnjemu boju za pravice Spodnjega Štajerja.

Ptuj.

Shod, ki se je vršil dne 20. t. m. v znamenju odpora proti štajercijancem, se je dobro obnesel.

Najprvo je poročal dr. Verstovšek, ki je jasno razložil vzroke, radi katerih so bili poslanci S. K. Z. primorani, seči po obstrukciji. Na podlagi števil iz proračuna in z razkritvijo nemških nakan je neovržno dokazal, da našim poslancem ni preostajalo drugega, kakor tak način samoobrambe. Zborovalci so pazno sledili zanimivim izjavam in z velikim navdušenjem odobraval taktiko slovenskih poslancev.

Nato je govoril dr. Kukovec, ki je osvetlil pomen obstrukcije in se pridružil izvajanjem predgovornika.

Dr. Lasič je očrtal nasilno nemško postopanje raznih oblasti proti Slovincem posebno, na ptujski gimnaziji.

Slovenskim poslancem se je izreklo zaupanje in poziv, naj nadaljujejo boj za pravice slovenskega ljudstva. Tudi resolucija, ki zahteva spremembo ne-

prašanje, če je kaj novega, jim začne na dolgo in široko razkladati, da ste dve ženi, ki potujete, kakor ste pravili, nekam na božjo pot, tukaj v gradu.

„Ali ste pa tudi na varnem kraju, da nam ne zbežite?“ vpraša poveljnik roparjev nadalje starko, ako ju nisi dobro zavarovala, razbijem ti bučo, predno solnce posije, kakor gotovo sem tvoj sin, poglavar roparjev!“

„Nikar se ne boj, moj sin.“ povzame starka, „ko sem jima postregla z večerjo, sem ju zaklenila v tisto sobo, v kateri smo pred par dnevi tisto mlado gospodično, navzlic njeni veliki prošnji in njenim obilnim solzam — umorili...“

„Dobro! Sedaj pa hitim gledat, kaj delate ptičici v kletki; rayno mi je treba, ker se mi ne ljubi spat, nekaj za zabavo. Hm, kakor nalašč...“

Ko pride ropar s svojim spremstvom do sobe, v kateri ste bili romarici, odklene vrata, skozi katera je videl dve ženski osebi nenavadne lepote, klečeči ob postelji v kotu, zatopljeni v gorečo molitev, ki se še za prihod roparja zmislili niste, ampak, kakor da bi se nič okoli nju ne godilo, nadaljevali ste svojo molitev, vedoč, da molitev pravičnega predere oblake, ter gre pred sedež milosti božje, in da Bog pomaga iz vsake sile in vsakomur, kdor se s trdnim, neomahljivim zaupanjem o pravem času obrne do Njega. Seže, ko okrutnež zarentači nad njima, se zgane te ter plaho pogledate krog sebe. Sedaj ju ropar zaslisiše, in ko zve za njuno ime in namen potovanja,

znosnih razmer na ptujski gimnaziji, je bila z navdušenjem sprejeta.

Mala politična naznanila.

Dne 17. svečana: V goriškem deželnem zboru sta se sprejela predloga za ustanovitev laškega in slovenskega vseučilišča. — Na Angleškem je stopil skupaj novoizvoljeni državni zbor. Vladna stranka ima samo dva glasa več, kakor njena nasprotna stranka, zato sedaj ne more s tako silo nastopati, kakor prej. Govori se celo, da bodo potrebne še nove volitve. — V Nemčiji na Pruskem so sedaj velike demonstracije radi volilnega reda, ki se obravnava v pruskem deželnem zboru. Volilni red je zelo nazadnjaški. Proti njemu so se izjavili katoliki in socialni demokrati.

Dne 18. svečana: Grška mornarica se je zopet uprla in zapustila Pirej. Kralj si že ne ve več pomagati in sklicuje obiteljski svet. — Turški poslanci na Dunaju, v Parizu, Petrogradu in Sofiji so poklicani v Carigrad. — Turški generalni štab je sklenil, utrditi Solun.

Dne 19. svečana: Dne 14. t. m. so se vršile v Konavli dopolnilne volitve v dalmatinski deželni zbor. Nasproti sta si stali dve skupini: samostalna organizacija hrvaške stranke in pravaši. Izvoljen je bil pravaš učitelj Nikola Skurič. — Na Ogrskem se je ustanovila pod vplivom ministrskega predsednika Kluena nova vladna stranka. — Mesto Jagdapur v Indiji oblegajo vstaši. Angleži so postali v vstaško ozemlje vojake.

Dne 20. svečana: Goriški deželni zbor je bil danes na cesarjev ukaz odgojen. — Na Grškem se vsak čas pričakuje splošnega upora. — V Sarajevu se je danes slovesno proklamirala v navzočnosti vseh oblasti ustava za Bosno.

Dne 21. svečana: Zunanji minister Aehrenthal je odpotoval v Berlin. — Nemški ministerkranjan dr. Schreiner je podal ostavko. — Grški kralj Jurij je naznanil, da namerava odstopiti.

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** Za kaplana v Žalcu pride g. Fr. Sal. Schreiner, dosedaj kaplan na Dobrni. — G. Mihael Barbič, kaplan pri Sv. Juriju ob juž. žel. je predstavljen v Dobrno. — Č. g. šentjoški župnik J. Munda je na smrt bolan. Župnijo oskrbujejo sosede. Blagi bolnik se priporoča vsem v molitev.

* **Državni zbor** se danes, dne 24. februarja zopet snide. Predložil se mu bo zakonski načrt, s katerim se dovolijo rekruti za leto 1910. Ministrska klop je v toliko spremenjena, da na njej ni več ministra-krajan dr. Schreinerja. Ministrski predsednik baron Bienenroth ga je pozval, da odstopi, ker je preveč hujskal Nemce proti Slovincem in mu s tem delal le težave.

* **Štajercijanci** imajo veliko smolo. Za dne 20. t. m. so napovedali dva shoda, enega za Ptuj, drugega za Ormož, da bi branili nemško večino v deželnem zboru ter nastopili proti slovenskim poslancem. Toda nesreča je hotela, da v Ptuj ni prišlo skoraj nič kmetov, v Ormožu pa je bila večina Slovencev, ki so odobraval nastop slovenskih deželnih poslancev. Drogenig in Kresnig sta strašila poslušalce, da pridemo Štajerci sedaj pod srbskega kralja, ali pa pod črnogorskega kneza, toda poslušalcev se ni polotil strah, pač pa smeh. Tako so se štajercijanci zopet na odličan način osmešili pred celim svetom. O ormoškem shodu si dosedaj še niti v nemških listih niso upali poročati, tako jih peče, da jim je tudi tam spodletelo. Štajercijanski govorniki so na obeh shodih zamolčali, da so nam Nemci v Gradcu vzeli 400.000 K za brezobrestna posojila vinogradnikom, in da nama-

hoče ju odvesti v neko klet pod gradom, prihodnje jutro pa ju misli umoriti ter se polastiti njunega imetja, katero ste imeli s seboj.

„Za Boga, prosive Vas,“ začeta sedaj ženski prositi, „imejte usmiljenje z nama, saj premoženje, katero imava s seboj, Vam itak radovoljno prepustimo, samo da si življenje ohranimo!“

Toda brezbožni ropar se le posmehuje mili prošnji, in ko mu dekleti, ki ste sprevideli, da s prošnjo nič ne dosežete, začnete groziti z božjo pravičnostjo, ki za vsako hudobijo ostro kaznuje grešnika, plane razkačen razbojnik nad nju z golim mečem, in umoril bi ju bil, da ga nista zadržala njegova tovariša. Ko se pa ropar nekoliko umiri, ukaže brez vse milosti odvesti romarici v omenjeno klet, zagotovivši ju poprej, da ju drugi dan čakajo hude muke in končno smrt. Ko dekleti stopite v klet in ko se njune oči nekoliko privadijo temi, ostrmite, videč grozne reči pred seboj. Tu mlaka krvi, tam zopet strjena kri, si-cer pa ni bilo v celi kleti toliko lepega prostora, kamor bi položili svoji trudni glavi ter se nekoliko odpočili od prebitega strahu. Kdor je bil že v velikem strahu, ko si ni bil življenja varen, ta pač ve, kako strah človeka utruja ter mu pobere poslednje moči, katere bi baš v istem trenutku najbolj potreboval. Jasen je bil sedaj dokaz kot beli dan, da so tukaj nesrečne ljudi, ki jih je nemila usoda zanesla v ta nesrečni kraj, brez usmiljenja morili.

(Konec prihodnj.)

ravajo zvišati doklade na vse cesarske davke! Zakaj molčite? Na tujski shod ni upal priti urednik Linhart. Baje je obolel. Hm!

* **Cudne reči** se pripravljajo v liberalnem tabornu. Zdi se človeku, da bodo v težkem boju štajerskih Slovencev za njihovo gospodarsko in narodno samostalnost, krenili na nemškutarsko stran in začeli delati kmečkim poslancem nove težave. Dr. Kukovec je bil zadnje nedelje z dr. Verstovškom skupaj na shodu v Ptuj ter se prepričal, da poslanec Kmečke zveze z vsem srcem in polnim navdušenjem zasleduje naše osvobodjenje izpod nemške nadvlade iz Grada. A ravno to navdušenje mu ne dopada, in zato je obisipal dr. Verstovška z napadi v „Narodnem Dnevniku“. To pomeni, da se začnejo liberalci zopet umikati z narodnega stališča. Kakor je dr. Kukovec slovenske govore v Gradu označeval kot izzivanje Nemcev, popolnoma v smislu Nemcev, tako se jim tudi sedaj glede obstrukcije začne približevati.

* **Zupani**, občinski tajniki, pozor! V ponedeljek, dne 14. marca se začne tečaj za občinske tajnike v Mariboru. Razpravljalo se bo o vseh za župane in občinske tajnike važnih zadevah. Vsa županstva dobe natančne vsprede. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj to javi Slov. kmečki zvezi v Mariboru.

* **Podpora**. C. kr. namestništvo v Gradu je dalo na razpolago še 10 vagonov sena za razdelitev med silo trpeče prebivalstvo mariborskega okraja.

* **Letošnji vojaški nabori** bodo za Maribor (mesto) 11. in 12. aprila; Slov. Bistrica 13., 14. in 15. aprila; St. Lenart 18. in 19. aprila; Ljutomer 1. in 2. marca; Čmurek 7., 8. in 9. aprila; Radgona 5. in 6. aprila; Gornja Radgona 3. in 4. marca; Kobjice 5., 7. in 8. marca; Ormož 9. in 10. marca; Ptuj (okolica) 11., 12., 14., 15. in 16. marca; Ptuj (mesto) 17. marca; Šmarje 18. in 21. marca; Rogatec 22. in 23. marca; Celje (okolica) 29., 30. in 31. marca in 1. aprila; Laško 2., 5. in 6. aprila; Sevnica 7. in 8. aprila; Brežice 9. 11. in 12. aprila; Kozje 14., 15. in 16. aprila; Celje (mesto) 18. aprila; Vransko 19. in 20. aprila; Slovenjgradec 26. in 27. aprila; Marenberg 28., 29. in 30. aprila.

* **Avstrijska konjenica**. Poročajo, da bodo za našo konjenico uvedli novo uniformo, ki bo lažja in manj sveila. Tudi težke in svetle dragonske čake bodo odpravljene. Vsak konjenik bo dobil več patron, ko jih ima sedaj.

* **Kaj je liberalizem?** Liberalizem pritiska na vse mogoče načine na ubogo ljudstvo. Magnat t. j. bogatin pravi: tako boste volili, tako delali, drugače... Ko liberalci ustanavljajo zadruge, posojilnice itd., vabijo, kličejo in obetajo, in ko dobijo te „zabite“ kmete in delavce, kakor pravijo, v svoje mreže, potem jih izkoriščajo tako, da revčki ne smejo več niti misliti po svoje. Liberalni trgovci pravijo: mi smo naprednjaki, in le kdor pri nas kupuje, je naprednjak. Obrtniki imajo v svojih delavnicah najrajši take, ki ostanejo vedno le delavci; takih pa, ki se zanimajo za svoje rokodelstvo in se izobrazujejo, nečejo, ker se bojijo, da bi kdaj postali mojstri. Torej najljubši so jim taki, ki vse zapravijo, ki ne hrepenijo po samostojnosti. Liberalni predsedniki in župani imajo radi le take odbornike in starešine, ki le kimaajo, ako bi se pa kdo pokazal, da nekaj razume, tedaj ven z njim, da bi jim ne spodmaknil stoliča. To je liberalizem.

Poraz socialne demokracije. Pri volitvah v bolniški odbor ljubljanske tobačne tovarne je sijajno zmago slovensko krščansko-socialno delavstvo. Izvoljeni so bili vsi kandidati in kandidatkinje našega delavstva, in sicer: Ivan Verbič z 1714 glasovi, Ivan Zajc 1714, Jožef Savenc 1712, Helena Koprivec 1711, Marija Rojc 1717 in Frančiška Juvan z 1712 glasovi. — Nasprotni socialno-demokratski kandidati so dobili: Ivana Belič 414 glasov, Fani Medved 416, Margareta Pavle 410, Ivan Kerže 412, Josip Jankovič 413 in Josip Zupan 414 glasov. — Tako je prav! Naj se rdečkarji širokoustitjo, naše delavstvo ve, kaj je prav.

Vrazova svečanost v Mariboru. Kakor smo izvedeli, se tudi v Mariboru pripravljajo svečana proslava stoletnice rojstva Stanka Vraza. Priredi jo skupno „Zgodovinsko društvo“, „Dramatično društvo“, pevski zbor „Čitalnice“ in novoustanovljeni orkester. Na odru se bo predstavljala za to svečanost nalašč sestavljena dramatična slika iz Vrazovega življenja, slavnostni govor bo imel dr. Fr. Ilešič. Svečanost se bo po sedanjem načrtu vršila dne 5. junija v mariborskem Narodnem domu. Vraz je bil mariborski dijak, zato je primerno, da se tudi tukaj proslavi njegova stoletnica.

Slovenske gospodinje in obstrukcija. Kri mora zavreti tudi vsaki slovenski gospodinji, če čuje, kako dela nemška večina proti Slovincem. Tudi podpora za teharsko gospodinjstvo šola je bila v finančnem odseku odbita, dočim dobiva nemška gospodinjstva šola v Celju (in druge nemške) že nekaj let sem masne podpore, dočim dobijo nemški dijaški dom v Celju 4000 kron, dočim se daje Schulvereinu tisoče in tisoče. Za slovenske gospodinje pa, ki s krvavimi žulji morajo delati, da pridolajo za deželne davke, pa nemška večina nima niti vinarja.

Gospodinjstva šola na Teharjih je od višje šolske oblasti dovoljena in odobrena. Pomagala sta pri tem šolska referenta Slovenskega kluba v Gradu: prof. Robič in prof. dr. Verstovšek.

Romanje v Lurd. Na Dunaju se je sestavil poseben odbor, ki bo letos priredil romarski vlak v Lurd. Vlak bo vozil z Dunaja, preko Linca-Solnogra-

da v Monakovo. Od tam se bodo romarji skupno udeležili pasijonske igre v Oberammergau-u. Potem bo vlak vozil preko Lindau-Zürich-Lyona v Lurd. Nazaj se bo vozilo čez Riviero (Marseille-Genoa-Milan-Pontebba). Romanja se bo udeležilo veliko število cerkvenih in posvetnih odličnjakov. Pojasnila daje gospod župnik Mechtler, Dunaj, V., Wiedener Hauptstrasse, ali pa uredništvo lista „Illustrierte Lourdes-Chronik“, Linc, Humboldtstrasse 15.

* **Iz Dunaja**. Zvedo naj vsi Slovenci, kako lepo se razvija slovensko katoliško izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju. Ob prireditvi igre „Revd. Andrejček“ bila je dvorana češkega Narodnega doma natlačena polna. Vsa čast vsem diletantom brez izjeme, cenj. društvu „Danica“ in tamburašem „Hrvatske“, sploh vsem, kateri so kaj pripomogli za tako krasno zabavo. Izmed stotero cenj. gostov je bilo videti g. Pukl-na. Ta gospod pač lahko s ponosom zre na drevo, katero je kot šibko bilko vsadil. Tebi pa, cenjeni odbor, slava, ter po Aleluji zopet kaj enakega.

* **Za dijaško kuhinjo** se je nabralo na gostiji Franca in Marije Dolenc roj. Lenart pri Sv. Lovrencu na Drav. polju 3 K 20 v. Bog daj dosti posnemovalcev!

Seja železniških odborov za progo Ptuj-Rogatec-Brežice

se je vršila v petek, 18. t. m. v prostorih Gregoriča v Krškem. Prišli so med drugimi gg. dež. glavarja namestnik dr. Jankovič iz Kozjega, državna in deželna poslanca dr. Benkovič in dr. Korošec, dr. Barle, notar v Kozjem, g. dekan kozjanske dekanije in mnogo drugih gospodov, ki so že člani takozvanega slov. odbora, ki se je bil ustanovil dne 8. oktobra 1909 v Brežicah.

V tej skupni seji, kateri je predsedoval dr. Hočevar kot načelnik krajnega lokalnega železniškega odbora, se je po dolgi živahni debati, v katero so posegli predvsem gg. dr. Benkovič, dr. Jankovič, L. Bučar, F. Rupar in drugi, končno sklenilo, da preneha vsled sklepov ljubljanskega shoda dosedanj, dne 8. oktobra m. l. ustanovljeni štajersko-kranjski odbor, da se mesto tega postavi en odbor za kranjsko progo, drugi odbor za štajersko, da dela vsak odbor zase, in le za skupne točke ob Savi oba odbora sporazumno, in slednjič, da naj bodoča proga prestopi Savo iz Štajerske na Kranjsko na kakem primernem prostoru med Brežicami in Krškem. Izreklo se je tudi pripravljenje, da se stopi v stik s starim brežiškim železniškim odborom, s katerim se lahko glede enakih delov proge skupno postopa, glede varijant, ki se posebno tičejo vprašanja kolodvorov pri Brežicah, pa vsak zase.

Zanimivo je bilo, kako sta kranjska gg. Rupar in Bučar zagovarjala stališče, da naj se dela skupno s starim brežiškim železniškim odborom. Gg. dr. Benkovič, zlasti pa dr. Jankovič sta ožigosala enostransko postopanje starega odbora, ki je delal za krajevno korist Brežic, prezrl pa slovenske okraje, in zlasti po Štajerskem ni sprejel merodajnih slovenskih činiteljev v svoj odbor. „Na slovenskih tleh.“ tako je ob navdušenem ploskanju navzočih klical g. dr. Jankovič, „je pa vendar še, in mora biti Slovenec gospodar.“

Štajerski interesenti so potem tudi sestavili svoj železn. odbor, v katerem so isti člani, kakor so bili dne 8. oktobra m. l. v ustanovljenem odboru. Predsednik odbora je notar g. dr. Barle, podpredsednik veletrgovec g. Lipej. Nadalje so v ožjem odboru gg. dr. Jankovič, Tomažič, Pečnik in Gerec.

Mariborski okraj.

Izžrebani porotniki za prvo porotno zasedanje v Mariboru. Za mesto Maribor: Janez Nendl, mesar; Franc Pirchan, trgovec; Jos. Pugel, vinotržec in A. Zwirn, mlinar. Za mariborsko okrajno glavarstvo: Franc Lorber, veleposestnik, Spodnji Porčič; Matija Sekol, hišni posestnik in gostilničar pri Sv. Lenartu v Slov. gor.; Janez Majhen, posestnik in gostilničar, Žikarce; Jurij Gaube, trgovec, Jurjevskivrh; Karl Ferk, posestnik, Spodnje Hlapje; Josip Serneč, posestnik, Gornja Selnica; Franc Girstmayr, posestnik, Počehova; Janez Drozg, posestnik, Ranca; Jan. Jager, posestnik, Ranca; Jos. Weingerl, posestnik, Slemen; Janez Stendl, posestnik, Spičnik; J. Ferk, posestnik, Svičina; Alfonz Högenwarth, trg.; Fram; Josip Oswald, posestnik, Lehen pri Ribnici; Alojz Glaser, hišni posestnik, Ruše; Josip Mule, hišni posestnik, Ruše; Mihael Grašič, posestnik, Pivola; Fr. Wicman, veleposestnik, Činžat; Franc Guncoer, posestnik, Gornja Bistrica; Ludvik Kresnik, posestnik Črešnjevce; Matej Jerič, gostilničar, Spodnja Ložnica; Simon Prešern, veleposestnik in gostilničar, Poljčane; Matija Javernik, posestnik, Kovačeva vas. Za mesto Ptuj: Josip Fürst, posestnik; Janez Kasper, ravnatelj mestne hranilnice. Iz ptujskega okrajnega glavarstva: Vincenc Fras, posestnik, Rošnja; Jurij Kreps, kolarski mojster, Ormož; Adolf Stammen, knjigovodja, Ormož. Iz ljutomerskega okrajnega glavarstva: Anton Bračko, zidarski mojster, Police; J. Zemljčič, posestnik, Radenci; Franc Žitek, župan, Bučičevci. Iz slovenjgraškega okrajnega glavarstva: Janez Uran, župan, Janžev Vrh. — Za nadomestne porotnike: Wiljem Abt, hišni posestnik; Herm. Brun-

dula, vinotržec; Moric Dadiou, mehanik; M. Fuchs, krčmar; Janez Flecker, lesotržec; Peter Hochenegger, mizar; Avgust Jeres, krčmar; Alojz Käfer, kantiner in Aleksander Ledineg, krojač, vsi iz Maribora.

m Stariši, pazite na otroke! Dne 22. februarja 1910 se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem kazenska razprava proti Mariji Kelc iz Gradišča. Obtožena je bila radi zanemarjanja dolžnosti, ki je ima kot mati, da pazi na svoje otroke. Nesrečnica je namreč dne 31. decembra 1909 odšla po potrebnno hrano k trgovcu pri Sv. Barbari, pustivši doma svojega 4letnega sinka Martina in 13mesečno hčerko Liziko v sladkem spanju. Ko se je vrnila domov, je bila že veža polna dima, ki je prihajal iz sobe, v kateri je pustila speča otroke. Martinek se je v materini odsotnosti izbudil iz spanja, je prišel do žveplenk in je zanetil slamo v postelji, v kateri je spala njegova sestra Lizika. Slama je začela tleti, pri čemur se je Lizika, tako opekla, da je takoj prvo noč nato umrla. — Nesrečno mater je zagovarjal odvetnik g. dr. Josip Leskovec, ki je z živimi besedami dokazoval, da pač ni Terezija Kelc kriva nesreče, ampak beda, katera jo je prisilila, da je pustila svoja otroke brez varuha doma, da jim je šla po potreben kruh v bližnjo vas. — Sodišče je pritrdilo izvajanjem zagovornika ter je Terezijo Kelc popolnoma oprostilo. Stariši, pazite na otroke, da se obvarujete žalosti in se izognete povrh še sodnemu preganjanju!

m Razvanje. Tožbo proti krčmarju Trinku in Fridrihu Rothu zaradi razžaljenja časti, je velenemski učitelj Legat — izgubil. Plačati mora okoli 500 K sodnijskih stroškov; največ gre v žepu advokatov. In ta mož je pri nas učitelj. Glavna Legatova priča je bil gospod župan Martin Pukl.

m Razvanje. Izvedeli smo, da se tukaj pretvarjajo imena, kakor se je n. pr. iz imena Bobonec napravilo Wobonetz, iz Tomažiča Tomaszitz. Ali je to dovoljeno? Pritožne oblasti opozarjamo na to dejstvo.

m Spodnja Sv. Kungofa. Tukaj je umrl dne 17. t. m. že večini slovenskih listov znani Anton Verblach, sin bivšega učitelja naše župnije in večleten občinski tajnik. Ceravno je bil rojen Slovenec, je bil rajni zagrižen nasprotnik svojih krvnih bratov Slovencev in naše vere. Na smrtni postelji se je spokoril ter skesano sprejel zakramente za umirajočega. S. m. v. l.!

m Gornja Polskava. Nemila smrtna kosa je zahtevala dne 14. svečana nadepolno žrtev. Umrl je ta dan odlični šestdeslet celjske gimnazije Jožef Korbun v 23. letu svoje starosti na domu pri svojih stariših. Kakor večino revnih slovenskih dijakov, je tudi njega pobrala sušica. Rajni je dovršil z odliko v dveh letih orgljarsko šolo v Celju, in se potem posvetil gimnazijskim študijam, katere mu je prekinila sedaj kruta smrt. Pogreb dne 16. t. m. je vodil preč. g. prof. Jožef Kardinar, ki je vkljub slabemu vremenu hotel spremiti dragega mu učenca do hladnega groba. Z njim je prišlo tudi 16 sošolcev rajnega, ki so mu zapeli dve žalostinki „Blagor mu“ in „Nad zvezdami“ pod vodstvom znanega veščaka g. Bervarja, ki se je pridružil pogrebu kot zastopnik orgljarske šole v Celju. Ganljive so bile besede preč. g. prof. Kardinarja, s katerimi je hvalil pridnost, vestnost in ukazeljnost rajnega Jožefa ter se v imenu vseh poslavljal od rajnega in mu obljubljal zvest spomin. Bog potolaži bridko prizadete stariše in poplati požrtvovalnost preč. g. prof. g. Bervarja in dijakov. Rajnemu pa kličemo: Počivaj v miru in večna luč naj ti svetli!

m Gornja Polskava. Celjski dijaki so darovali svojemu tovarišu in pevovodji g. Jožefu Korbunu krasen nagrobni venec, okrašen s slovenskimi trakovi, katerega so, kakor je navada, nesli pred krsto. Kakor smo slišali, se je nad tem hudo spodtikal krčmar in mesar iz Oglenšaka, Polanec po imenu, in trdil na vse kriplje v blaženi nemščini, da to ni prav, ker pogreb je „ninternacional“ (mesto: international — mednarodni). G. Polanec, ali so Vaša vabila, oprostiti pomoto: „Einladung zu einer gemüthlichen Tanzunterhaltung“ itd., ki jih pošiljate v naše zavedne slovenske Kočne in drugim ne — štajercijanskim Polskavčanom, tudi „hinternacional“?

Sv. Lenart v Slov. goricah. Socialni tečaj dne 14. in 15. t. m. Ob tem slabem vremenu je bila udeležba tečaja uprav velikanska. Vsak dan približno do 120 udeležencev. V ponedeljek je predaval gospod dr. Hohnjec dve uri o krščanskem socializmu in nasprotnikih našega programa, zlasti o liberalizmu in socialni demokraciji; gospod Pušenjak dve uri o kmečkem vprašanju in o zadružništvu; gospod dr. Leskovec o avstrijski ustavi in o političnih pravicah državljanov dve uri. V torek je predaval gospod dr. Korošec tri ure o raznih strankah v Avstriji in na Slovenskem, o politični in nepolitični organizaciji, o davkih, o društvenem in zborovalnem zakonu; dr. Tiplič o higijeni z ozirom na ogledovanje mrličev in navidezni smrti; gospod Kramberger o zemljiški knjigi, o katastru, o odpisu zemljiškega davka, o uimah; gospod Bosina o agitaciji. Hvala krščansko-socialni zvezi! Vedno krepko naprej po pravi poti poštene in prave izobrazbe dobrega našega slovenskega kmečkega ljudstva!

m St. Lenart v Slov. gor. Prvi sad nemške šole. Anton Beila, nčenec tukajšnje šulterajnske šole je v ponedeljek, dne 21. t. m. z nožem zabodel slovenskega šolarja Franceta Nekrep, ter ga je smrtno-nevarno ranil. Nož je napravil veliko rano. Pljuča so

prerezana, Nekrep je skoraj izkryavel. Na lice mesta je prišla sodna komisija z zdravniki. — Stariši slovenski, glejte, kak uspeh imajo nemške šole med Slovenci! Slovenska deca v slovenske šole!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Nemška šola. Dragi bralec, gotovo te boče zanimalo zvedeti, kateri ptički šentlenartske fare so sedli na limanice, ki sta jih nastavila Sedminek in Baldek, katera sta za to junško delo dobila od Südmarke lepo darilo. Iz trga med drugimi: Dimnik, Novak, Lovrenčič, Bratko; iz Lormanja: Grabušnik; iz Zmarkove: Kočbek Ig., Potrč S., Zugman H., Zvajker V., Muršec Fr.; iz Šetarjeve: Kočbek Fr., Matjašič Fr., Senekovič J.; iz Radehove: Sirk L., Letonja J., Pihler J., Zvar J., Rojko J.; iz Zg. Žrjave: Kramberger M., Kremlj J., Poljanec M., Nekrep F., Klemenčič F.; iz Sp. Žrjave: Kavčič Genov., Žižek Avg.; iz Sp. Porčiča: Repa M., Ješovnik Fr., Sprah P., Vršič Konr.; iz Zgorn. Porčiča: Spešič Jak.; iz Partinja: Korošec Fr., Januš Fr.; iz Zg. Voličine: Gole Fr., Lovše Vito, Ali že v teku treh mesecev so Grabušnik, Kremlj, Kramberger (deloma), Nekrep, Klemenčič, Žižek, Ješovnik, Sprah, Spešič spoznali, da otroci v nemški šoli se to pozabijo, kar so znali, ter pošiljajo svojo deco zopet v slovensko šolo. Kakor slišimo, se bo po Veliki noči zopet precejšnje število otrok vrnilo v sl. šolo, ki je edina prava šola, kjer se otroci uče najprvo v slovenskem, potem pa tudi v nemškem jeziku. Zapeljani starši pa nimajo samo te smole, da se otroci v nemški šoli ničesar ne nauče. Ker otroci ne razumejo svojega učitelja, dobijo jako slaba šolska naznanila in ne bodo zaradi tega oproščeni čez poletje: tudi nemški učitelji bodo skrbeli, da ne bo noben otrok oproščen, ker drugače bi imeli prazen tretji razred. Ko dokončajo otroci 14. leto, ne dobijo odpustnice, ker ta nemška šola ne sme dajati takih spriceval.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Poročati nam je dolžnost o dveh zaslužnih možeh, ki sta v kratkem preminula. Prvi Jernej Rojs, trgovec v Nadbišecu, star 68 let, bil je za vzor slovenskega, krščanskega, značajnega moža, ki je komaj dočkal vselej „Slov. Gospodarja“, ga pazljivo prebral in se po njem ravnal. Udeležil se je tudi vojske leta 1866. pri Kraljevem Gradcu. Drugi vrl mož Anton Kronvogel v Gočevi, 87 let star, imel je mnogobrojni sprevod 15. t. m., med njimi dva gg. frančiškana od Sv. Trojice. Naj obo v miru počivata!

m Iz Poličke vasi smo dobili dopis, v katerem opisuje naš dopisnik, kako neki Reininger dela na to, da bi pri bodočih občinskih volitvah zmagal s svojo stranko. Mož bi namreč zopet rad zasedel županski stolec, katerega je moral pred leti hočeš nočeš zapustiti. Trn v peti mu je sedanjí vrl župan g. Ledinek, kateremu izkazuje naše ljudstvo zaupanje s tem, da ga želi zopet za župana. Ker poznamo naše može v Polički vasi kot noustrašene boritelje slovenske in krščanske misli, upamo, da bodo vsa Reiningerjeva prizadevanja bob v steno.

m Makole. V nedeljo, dne 27. t. m. se vrši tukaj shod S. K. Z., in sicer po prvi sv. maši v posojilnici. Poroča deželni poslanec g. Novak.

m Poljčane. Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo, dne 27. t. m. popoldne po večernicah v gostilni g. Gajseka shod. Poroča bo deželni poslanec g. Novak.

m Poljčane. Nedavno je nagloma umrl g. Fr. Polanec po domače Skopec, bivši 15letni župan občine Stanovsko. Mož je bil blagega značaja in vseskozi izboren gospodar. 12 let je bil ud cerkveno-skladnega odbora, od 1889. leta naročnik „Slovenskega Gospodarja“, in od 1889. leta ud družbe sv. Mohorja, katere knjige ima vse v najlepšem redu in mnogo trdo vezanih. Z njim smo izgubili moža, ki je bil vzor naših kmetov in zvest slovenskemu narodu. Bodi mu zemljica lahka. — Dne 11. t. m. so se v tovarni za stole v Peklu stepli fantje, ki so dotični dan popoldne izpili 2 litra žganja. Pri tem je 15letni Anton Ajdnik zabodel z nožem dvakrat svojega sotovariša Franca Kegu v hrbet tako močno, da je ponoči v delavskih prostorih tovarne izdihnil. Morilec se je sam ovačil pri sodišču. Glejte, kaj žganje dela!

m Bralno društvo pri Sv. Ruperta v Slov. gor. ima v nedeljo, 27. t. m. po večernicah v stari šoli svoj redni občni zbor za l. 1910 po običajnem redu. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Ptujski okraj.

p Za poškodovane po toči v ormoškem in ptujskem okraju je država darovala 150.000 kron, katere je ptujsko o. kr. okr. glavarstvo razdelilo med sledeče občine: Hum 2100 K, Frankovec 4450 K, Litmerk 23750 K, Obrš 6040 K, Pušenci 5570 K, Hardek 3240 K, Trnovci 1140 K, Savič 3010 K, Bratonečiči 4520 K, Ormož 6170 K, Brebrovnik 2550 K, Sodinci 9080 K, Vičanci 6230 K, Trgovišče 3890 K, Velika Nedelja 12210 K, Bunčiči 480 K, Šardinje 12210 K, Polenšak 17280 K, Hlapenci 11940 K, Polanci 5020 K, Podgorci 11670 K, in Sv. Lovrenč v Slovenskih goricah 640 K.

p Krčevina pri Ptuj. V nedeljo, dne 20. t. m. ob 13. uri popoldne je bil pogreb veterana g. Janeza Amon, bivšega mesarja v Ptuj. Pokojnik je dosegel 70. leto starosti in bil vrl Slovenec. Slovensko bojno društvo je svojega zvestega člana častno sprejelo z zastavo k zadnjemu počitku. Vrlemu možu bo di zemljica lahka!

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Poročil se je dne 7. februarja Martin Potočnik z Mico Peserl iz Kaj-

žara. Bila je pridna in poštena deklica, zvesta članica Marijine družbe. Bog jima daj obilo blagoslova!

p Ključarovec pri Sv. Tomažu. Z ozirom na dopis pod tem naslovom v štev. 7. našega lista smo dobili od vleugledne in verodostojne strani naslednje pojasnilo, kojemu damo rade volje, popravljajoč s tem omenjeni dopis, v našem listu prostora: Ključarovski župan je vrl pristaš „Kmečke zveze“, korenjak v svojem narodnem in verskem prepričanju, popolnoma zanesljiv; vse ga spoštuje kot značajnega moža. Pri lanskim volitvah se je potegoval za poslanca Meškota; po njegovem uplivu je dobil Meško (Ozmeč) 64 glasov, Ploj 5. Napad je torej popolnoma neutemeljen; gotovo je prišel dopis v javnost po pomoti; no, seveda, uredništvo ni vsevedno in se mora zanašati na resnicoljubje poročevalcev. Dopisnik poznam dobro osebo onega župana in torej prosim v imenu dobre stvari uredništvo, naj blagovoli temu napadenemu možu dati primerno zadoščenje. — Opomba uredništva: To z objavo teh vrstic odkritosrčno storimo! Mož, ki dela za blagor ljudstva, taki javni napad seveda žali. — Kar je bilo s tem povedano, potrdijo lahko tudi drugi naši somišljeniki.

p Polenšak. Dne 11. svečana t. l. je umrla blaga mati štirih nedoraslih otrok in posestnica Marija Majcen v Polenšah, stara 52 let. Njenega pogreba dne 13. t. m. udeležila se je ogromna množica ljudstva iz domače župnije. Obilne solze so pričale, kako zelo je bila priljubljena pri domačih in tudi svojih sofaranih. Pogreb je vodil preč. g. provizor Jožef Sinko, duh. svetnik in župnik lovrenški, kateri je tudi rajni govoril ob odprtem grobu ganljivo slovo. Tudi domači g. organist ji je zapel prekrasno žalostinko. Blaga mati, počivaj v miru!

p Veličane. Svetinjski veterani smo preteklo nedeljo volili nov odbor, kar je bilo vsako leto ob novem letu, samo letos bi bili morali čakati! Izvolili smo si za načelnika Alojzija Pihlar, kmeta v Cerovcu. Hoteli smo pa imeti tudi novega blagajnika; dosedanjí se nas je sramoval, kadar bi imel z nami nastopiti, samo takrat je prišel med nas, kadar je hotel kaj za svoj liberalizem poagilirati. Mi pa hočemo biti krščanski možje, pa smo odločno rekli: ne boš, Lovrenč! Izvolili smo si za blagajnika Avgusta Vraz iz Cerovca! Mladi Petovar pa lahko premišluje, da med nami ni tal za liberalizem. Počasi bo že spoznal.

p Cirkovce. Malo gostij smo imeli letos, poročamo vendar o eni, ki je bila kljub pičlemu številu gostov za pet drugih hrupnih gostij. Ako ne verjamete, vprašajte naše obmejne Slovence, ako ni resnično navedena trditev. Piskačev in mugačev, ni bilo, a narodna struna, na katero je kot gost zabrenkal gosp. kaplan, zadonela je kaj prijetno. Naj odmeva nje naprev še v časopisu, da najde mnogo narodnih pevcev. Naprev se glasi: Marija Draškovič je darovala kot vesta 20 kron, njeni in ženini gostje tudi 20 kron, torej skupno 40 kron. Váščani smo g. župniku in g. kaplanu jako hvaležni, ker sta v imenu poročencev v naši vasi kupila lepo posestvo; zato z veseljem kličemo: Bog živi Franceta in Marijo Belca!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Liberalna vsiljivost. Bralno društvo za Ljutomersko okolico je zadnjo nedeljo dobilo zavoj, kojega vsebina pa ni bila zunaj označena. Mislilo se je, da je kak naročen časopis (Perotinar). A glej ga spaka! „Sloga“ za „Slogo“ se je vlekla iz zavojal! Dragotin Hribar bi že lahko vedel, da mi za njegovo in Plojevo „Slogo“ ne maramo! Opozarjamo druga društva na vsiljivost „Sloge“. Tako se vsiljuje liberalno časopisje! In vi vrlí slovenski možje in fantje, ali ne boste širili zavedno katoliškega časopisja?! Si-rite „Slovenskega Gospodarja“, „Naš Dom“, „Straž“!

l Sv. Peter pri Radgoni. Poročil se je tukaj dne 21. januarja t. l. mladenič Janez Mlinarič, rodom iz Stavešenc, tačas gospodarski pristav v Vrbovcu na Hrvaškem, z gđ. Anico Fekonja iz Stavešenc vrha, iz narodne Fekonjeve hiše. Na mnoga leta!

l Mala Nedelja. Četrta številka „Narodnega Lista“ napada našega g. kaplana ter mu oponaša zbircu. Kimovci se pa ne spominjajo, da so imeli tudi oni zbircu, in sicer za bas. Tedaj tudi niso vprašali, kaj si, ampak če daš, pa je dobro. Tisti, ki oponaša, pač najmanj daruje.

l Mala Nedelja. Dopisniku „Narodnega Lista“ z dne 27. prosinca v odgovor sledeče: Zagovarjate se jako premeteno, svoj obraz zavijate na čudne načine, s krinko resnične nastopate, čeravno že vrabci po strehah čivkajo o Vaših grdih lažeh. Predvsem ste se spravili nad g. kaplana, kateri je zares gostoljuben proti vsem strankam; zato ga celo bolj trezno misleči liberalci spoštujejo. Zdaj pa se potrkaj ti dopisnik celjskega laži-lista in odpri svoja velika usta in nam odgovori, zakaj pa ti tiste judežev groše, za katere celjskim renegatom svoja in svojih privržen-ov modrost prodajaš, krčmarjem hraniti daješ in si pristaše kupuješ, kateri se ti laskajo, dokler tvoje vino pijejo, za hrbtom ti pa dolge nosove kažejo. Nadalje pišeš, da je g. predsednik s svojim govorom nastopil res kot mož, kateremu je za blagor ljudstva. Pa glejmo, kake knjige je društvo razširjalo! Med knjigami so bile tudi take, ki ljudem ne morejo koristiti. To so „ljudski prijatelji“. Nadalje pišeš, da je izpodbijal laži, ki so se trosile po fari o društvu, posebno lažnjive dopise „Slovenskega Gospodarja“. Na dan z

lažmi, katere smo baje razširjali! Vprašamo vas, ali niste že lani hoteli „Slovenskega Gospodarja“ izbaciti iz društva in knjig Družbe sv. Mohorja na več naročiti? Ali ni res, da je lani nek ud vašega odbora predlagal, da bi se med sv. mašo čitalnica zaprla, kar so pa drugi enoglasno zavrgli? Liberalci so sploh v izpolnjevanju krščanskih dolžnosti pravi junaki. Nedavno je bil tukaj modrijan v večji družbi, ko je ravno Ave Marijo zazvonilo; vsi navzoči so se pobožno odkrili in molili angeljsko češčenje, samo ta modri mož je ostal pokrit in je med tem iz svoje dolge „fajfe“ delal cele oblačke dima, vmes pa govoril, da bi se druge motil. Izgovarjal se je, da on najrajši moli doma, prav po vzoru onega celjskega maršala, ki je svoje dni pisal v svoji knjižici, da si je tabernakelj doma v sobi postavil. Ali ni to napredna garda?

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 20. t. m. smo pokopali dobro ženo in blago mater Marijo Horvat, rojeno Korošak, ki je po 4tedenski bolezni, previdena s sv. zakramenti, v navzočnosti č. g. kaplana, mirno v Gospodu zaspala.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Občina Muršček—Zasadi je izročila vč. g. župniku Ivanu Kunce krasno diplomu z naslednjim besedilom: „Velečastitemu gospodu Ivanu Kunce, mnogozaslužnemu župniku pri Sv. Juriju ob Ščavnici, gorečemu dušnemu pastirju, vnetemu rodoljubi, iskrenemu prijatelju ter modramu voditelju svojih župljanov na poti pravega napredka v verskem, narodnem in gmotnem oziru skozi 23 let se klanjajo srca hvaležnih občanov občine Muršček—Zasadi, ter ga imenujejo po sklepu odbora v občinski seji dne 14. listopada 1909 svojim častnim občanom.“ Omenjeni naj bo, da je drugih devet občin župnije Sv. Jurij ob Ščavnici že leta 1906 vč. g. župniku izročilo lepo diplomu častnega občanstva.

Slovenjgraški okraj.

s Skale. Z neko zavistjo čitamo v „Slovenskem Gospodarju“ poročila, ki nam pričajo o lepem društvenem življenju v raznih krajih. In pri nas? Imamo bralno društvo, ki pa je tako zaspano, da ga še šumni predpust ni mogel ozdraviti. Da bi se priredilo kako predavanje ali kaka zabava, to je odboru, v katerega se je stavilo veliko upanja, menda že prevelika žrtev, saj se mu ni zdelo vredno, se v teku leta zbrati kedaj k seji. Zeleti bi pač bilo, da bi se odbor bolj zavedal, kake važnosti je za izobrazbo ter narodno in versko zavest ljudstva pravo delovanje društva, bosebno ako je ljudstvo raznim pogubnim uplivom tako izpostavljeno, kakor ravno v Skalah.

s St. Andraž. Na pustno nedeljo so imeli nekateri tukajšnji mladeniči neko fantovsko razveseljevanje, ki se je pa končalo z medsebojnimi spopadi. Naše mlado katoliško izobraževalno društvo bi imelo hvaležno polje za delovanje.

s St. Andraž pri Velenji. Poročila se je dne 31. januarja obče spoštovana Marija Tkalec z vrlim mladeničem Janezom Vrdev iz Ponikve. Na ženitovanjski slavnosti se je nabralo 2 kroni v korist obmejnih Slovencev. Omeniti moram, da se je vrló lepo vedel fantovski zbor ponkovski pri podoknici svojega somladeniča, za kar jim je župan šentandraški kot starešina izrekel pohvalno besedo. Mlademu paru želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

Konjiški okraj.

k Konjice. Pozno sicer, pa zato tem iskrenejše se izreka zahvala vsem dobrotnikom, kateri so darovali v tako obilem številu za obleko itd. ubogih slovenskih šolarjev. Pred vsem pa se je treba še posebej zahvaliti veleč. gđ. učiteljici Milki Pirnat, katere je pobirala doneske ter tudi vse naročila in oskrbela. Nabralo se je skupno 767 K 20 vin. ter izdalo 767 K 17 vin. Ostanek 3 vin. in en poznejši dar v znesku 5 K bo gđ. porabila za nakup šolskih potrebščin za uboge šolarje. — Obdarovanih je bilo 109 učencev in učenek, kateri so dobili 79 parov čevljev, 18 oblek za dečke, 28 oblek za deklice, 24 parov nogavic, 1 večji volneni robec, 2 mala robca ter 110 zavitek za jedilo. — Dotični gospod pa, ki nič ne daruje, pa gđ. obrekuje, naj še posebej vzame ta račun na znanje! k Žiže. Na Svečnico je priredilo tukajšnje bralno društvo, veselico s tamburanjem, petjem in gledališko igro „Kazen ne izostane“, katero so naši vrlí fantje prav izbornó igrali, tako, da se je morala na splošno žejo nasiednjo pustno nedeljo ponoviti. Vsa čast zavednim žičkim mladeničem! Veseli nas izvedeti, da nam ob Veliki noči hočejo naša narodna dekleta napraviti enako zabavo.

k Vitanje. Socialni tečaj dne 21. in 22. t. m. je krasno uspel. Zbralo se je mnogo mož in mladeničev iz domače župnije ter sosednjih župnij Skomre, Frankolovo, Stranice, Ivolič in Dobrna, kateri so pazno sledili predavanjem. Predaval je g. dr. Hohnjec o krščanskem socializmu, o strankah na Slovenskem, o politični in nepolitični organizaciji, o časopisih itd.; g. Vladimir Pušenjak pa o kmečkem vprašanju, o združništvu, o agitaciji in o davkih. V ponedeljek zvečer se je priredil zabavni večer, na katerem so nastopali kot govorniki možje in mladeniči iz vseh župnij, zapelo več domačih pesmic in potom šaljive licitacije nabralo za obmejne Slovence 20 kron. Da je bil tečaj potreben in ljudstvo za predavanja dovteto, je najboljši dokaz dejstvo, da je bila drugi dan udeležba večja, ko prvi dan.

Celjski okraj.

c Katoliško podporno društvo v Celju naznaja, da sta se v zadnjem izkazu darov za gospodinjstva šola na Teharjih zamenjala dva prispevka. Julijana Korant iz Griž je poslala 20 K (dvajset) Marija Weiss iz Iljaševcev pa 5 K.

c Luče ima veliko gostiln, zato dopisnik, ki je pisal o tem dne 17. t. m., štev. 7 „Slovenskega Gospodarja“, naj pove po imenu, katera je „liberalna“. Tudi naj pove, če sta „moža“ liberalca, in odkod sta; ker Lučani so preveč prebrisani, da bi bili „liberalci“. Te najdeš le pri zabitih naprednjakih, ki sami sebe imenujejo — naprednjake. To je žalitev za vsakega Lučana, če mu rečeš „liberalci“ ali „naprednjaki“, ker to je vseeno, kakor, če rečeš: pisker ali lonec — oba sta črna.

c Kalobje. V župnijski cerkvi M. B. na Kalobju se bo od 6. do 13. marca t. l. obhajal sv. misijon pod vodstvom preč. gg. P. kapucinov iz Celja.

Zalec. Žalski liberalci niti vedeli niso, da jim srce bije. To zavest jim je zbudil sv. misijon, kar nam dokazuje naslednji slučaj. Neki mož je tožil neko ženo radi razžaljenja časti. Ko je prišlo do razprave, zagovarjal se je, da ne more nič govoriti, ker mu srce preveč bije in tega je kriv žalski misijon. Prosil je žensko, naj gre k spovedi. Kakšen uspeh misijona! Mogoče se še kdo drugi oglasi, da mu srce bije?

c Savinjska dolina. Gg. Roblek in dr. Kukovec hvarirata v Savinjski dolini na shodih z dokladami na pivo. Trdita namreč, da vsaka doklada na pivo uniči hmeljarje. G. hmeljar Roblek, ali je to Vaše prepričanje? Meni je zagonetka: 1. zakaj ni bilo pivo vrednejše, ko je bila cena hmelju 20 do 50 vin. 2. Zakaj ni bilo pivo dražje, ko so hmelj čez 5 kron plačevali? 3. Kako da želi češki deželni zbor doklad na pivo, ker je na Češkem vendar toliko hmeljarjev, za koje se pa ne boje. — Kajne da, ne gre se za hmeljarje. Ti žalska pivovarna, ne boj se, dokler g. Roblek kakor dober ata za te skrbi. Gospodje po mestih in trgih, ki ste tako vneti za naš blagor, zakaj se ne zganete, kadar nam peki prodajajo pecivo iste mere in vage, ali je pšenica po 36 K ali pa po 16 K met. stoji? Kruh nam je vendar vsakdanja hrana, brez kojeja tudi reveži biti ne morejo. Takih vprašanj bi se našlo še več.

c Gomilsko. Šolski jubilej. Gomilska šola praznuje letos 100letnico svojega obstanka. Tukajšnji krajni šolski svet je v svoji zadnji seji soglasno sklenil, naj se ta pomenljivi jubilej praznuje kolikor mogoče slovesno. V to svrhu vršila se bo dne 22. majnika tekočega leta predpoldne slovesna zahvalna svečanost v gomilski župnijski cerkvi; istega dne popoldne pa obsežna šolska in ljudska veselica na prostem. V trdnji spomin na ta jubilej osnuje se tudi jubilejski šolski sklad za revno mladino gomilske šole. Obračamo se torej s prošnjo v prvi vrsti do vseh bivših učencev gomilske šole, v drugi pa do prijateljev revne šolske mladine gomilske sploh, naj blagovolijo v ta blagi namen poslati kak prispevek. Darovi v to svrhu dohajajo dosihmal v dokaj obilni meri. Ako se naši prošnji odzovejo še ostali bivši učenci in učence gomilske šole, oziroma naši mladinskojubi v toliki meri kakor doslej, potem je temu blagemu početju sijajen uspeh popolnoma zagotovljen. V to pomozi Bog in milosrčnost šolskih dobrotnikov.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Dne 27. prosinca je bila pri nas volitev župana. Izžreban je bil Anton Sivka, ki je mož odlično katoliško-narodnega prepričanja. Dne 19. svečana ga je okrajno glavarstvo vključ vsem rekurzom Narodne stranke potrdilo.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Skoraj bi človek verjel, da je g. Zličar, tajnik posojilnice v St. Juriju ob Ruzni železnici, prerok, ker je preteklo poletje očetu Florijan napovedal, da ne bo več dolgo županoval: vsaj tako je bilo brati v „Narodnem Listu“, štev. 34, 1909. Žalibog, to se je uresničilo. Nehvaležni St. Vidčani so se spravili na njegov županski stolec in mu ga spodmaknili, ter so ga tako potrli, da ga še naslednjiva v Gradcu ni moglo več popraviti.

c Sv. Ema. Dne 30. januarja se je poročil vrli mladenič Matovž Strašek, posestnik pri Sv. Emi, tajnik kat. slov. izobr. društva pri Sv. Emi, s pridno in povesdo spoštovano Marijo Pirš, posestnico v Šentemski župniji. Daj Bog obilo svojega blagoslova novima poročenca! Ostanita zvesta našemu krščanskemu in narodnemu programu.

c Luče. Zahvala. G. župnik Franc Lekša je kot predsednik knot. izobraž. društva čisti dohodek diletantske predstave, katere se je učila dne 30. prosinca t. l. podaril v korist tukajšnjim ubogim učencem vno 20 K za vsakega dar se v imenu obdarjenih učencev podpisana najprijetneje zahvaljuje. — Luče, 19. svečana 1910. Lev. Robnik, nastojnik. Fr. Zemljčič, nadučitelj.

Brežiški okraj.

b Podsreda. Dvakrat je bila stara šola 20., to je zadnja nedelja, natlačena polna, namreč jutraj vrtilj mož volilcev povodom političnega zborovanja, pozneje pa povodom obnega zbora kat. slov. izobr. društva mladeničev in deklet in drugih. Iz tajnikovega poročila smo shvati, da je imelo društvo v prvem njegovem poslovnem letu ravno 100 udov, in da se je prav lepo razvijalo. Društvo se je trudilo, doseči svoj namen, in je s predavanji, s deklamacijami in predstavam pridobilo ude in druge k delu za lastno izobrazbo, k ljubezni do domovine in do bližnjega. Mlade-

ni in dekleta so priredili več predstav. Fantje: Zdaj gre sem, zdaj gre tje. Pred sodnikom, Bolnik pri zdravniku. Po božičnih praznikih; dekleta: Kristina, Časica kave, Dve materi. Knjig se je prebralo, kakor poroča knjižničar, 1218. kar je gotovo lepo znamenje. Po časnikih so udje prav radi segali, in bilo jih je vedno premalo. Zato bode društvo v drugem letu preskrbelo še več izvodov vseh vrst katoliških časnikov, ker bode blagajničar v bodočem letu manj zahteval za izvanredne izdatke, kakor v pretečenem letu za order. Odbor je ostal stari, le tajnikov namestnik je Miha Sveiger, in knjižničarjeva pomočnica Marija Vimpolšek. — Kakor v jutro možje, tako so pozneje lantje in dekleta pozorno poslušali zanimiv govor g. dr. Korošca o izobrazbi, o pomenu izobrazbe in o pomenu izobraževalnih društev. Izobraževati se, ni sramotno, pač pa častno; malo znati, ne hoteti gojiti telesnih in duševnih kreposti, to je pač sramotno. Zato pa le vsi v izobraževalno društvo, tam si bodele marsikaj koristnega pridobili.

b Planina. Pretečeni teden so se vršile občinske volitve v občini Loka pri Planini. Volilni boj je bil precej vroč, ker si stoje nasproti dve stranki: Brdovljani in Ločani. Mislili smo, da bodo izvoljeni sami slovenski možje; ali ena stranka je izvolila v odbor velikega posilnemca planinskega trga. Brdovljani, ali nimate med seboj dosti sposobnih slovenskih mož, da bi vam ne bilo treba voliti narodnega odpadnika. Kakor čujemo, je to delo nekega uglednega moža. — V sosedni župniji pri Sv. Vidu se je pretečeni teden vršil sv. misijon. Toliko ljudstva že davno ni St. Vid videl. Vsaki dan je bila cerkev natlačena. Od vseh sosednih župnij so prihajali ljudje v obilnem številu.

b V Kozjem ima dne 27. t. m. zadruga obrtnikov zborovanje. Vabila so seveda tajč, ker sta dosedanji načelnik in njegov pisar posilnemca stare korenine. Idimo k zboru in izvolimo si drugega načelnika; rešujmo čast kozjanskega okraja! Neugoden utis napravi na potnika tudi napis „Gasthaus zur Eichel“ in „tschitsch Schmid“ kakor tudi samonemški napis na prodajalni duhana in kolkov. — Prav obilo zaslužka bi imel v Kozjem tudi izurjen in delaven kovač-podkovač. Kovačnica tik okrajne ceste pri Neži H. bila bi na razpolago pod zelo ugodnimi pogoji.

b Globoko. Na gostiji našega vrlega predseznika izobraževalnega društva Iv. Ureka se je nabralo med odličnimi gosti 20 kron za obmojne Slovence.

Davek na pivo ali davek na hmelj?

Na shodih v Celju in Braslovčah dne 20. t. m. je poslanec dr. Benkovič na podlagi zanesljivih podatkov razkrinjal plitvost liberalne hujskarije zoper zvišanje davka na pivo. Evo uradne podatke!

V celjskem političnem okraju hmeljarskih nasadov po podatkih c. kr. kmetijske družbe 2446 ha, po podatkih hmeljarskega društva v Zalcu pa 2760 ha, med tem ko je vinogradov 3531 ha; veliko hmeljarjev ima obenem vinograde. „Narodni Dnevnik“ pa je smisel dr. Benkoviča, ko je to trdil v deželnem zboru.

Leta 1909 se je v pol. okraju Celje pridelalo hmelja po podatkih c. kr. kmetijske družbe štajerske, dobljenih od podružnic družbe in potovalnih učiteljev, 15530 met. stotov, po nepodprtih podatkih hmeljarskega društva v Zalcu pa 18.000 q, tedaj recimo povprečno 16.500 q, tedaj približno 6% q na 1 ha. Koliko so vredni podatki hmeljarskega društva, sledi iz sledečih števil. Po njegovih podatkih je leta 1909. znašal izvoz hmelja iz celjskega političnega okraja okroglo 24.000 carinskih stotov ali 12.000 meterskih stotov.

Po podatkih posameznih železniških postaj v Savinjski dolini pa je znašal izvoz hmelja l. 1909.

1. Iz Celja v Zatec 316 q
" " " lokalnem prometu le 47 "
skupaj . . . 363 q.

To pa leta 1908; za leto 1909 številke še niso znane, izvozilo pa se je gotovo 1000 q.

2. Iz Zaleca v Alost (Belgija) q 763
" " " Bamberg " 274
" " " Monakovo " 53
" " " Nürnberg " 2021
" " " Fürth " 114
" " " Zatec " 4455
" " " Auscha " 455
" " " Tetschen " 50
" " " Linz " 92
skupaj . . . q 8278

Vse v Nemčijo in na Češko, prav nič ga ne ostane doma!

3. Iz St. Petra v Savinjski dolini.
" " " Zatec q 584
" " " Liebeschitz " 417
" " " Auscha " 29
" " " Nürnberg " 336
skupaj . . . q 1366

Vse iz dežele!

4. Iz Polzela-Braslovčev
" " " Zatec q 2424
" " " Nürnberg " 536
" " " Liebeschitz " 100
skupaj . . . q 3060

Vse iz dežele!			
5. Iz Rečice na Paki v			
" " " " Zatec	q	778	
" " " " Nürnberg	"	251	
" " " " Zatec	"	115	
" " " " na Polzelo	"	18	
skupaj . . .			q 1162

Večinoma vse iz dežele!			
Tedaj se je izvozilo iz dežele			
v Celju približno	q	1000	
" Zalcu približno	"	8278	
" Sv. Petru v Sav. dolini približno	"	1366	
na Polzeli-Braslovče približno	"	3060	
z Rečice približno	"	1029	
skupaj . . .			q 14.733

Pri tem pa še ni vštet precej obilen izvoz iz Šostanja.

Teste vilke jasno govore, da se ogromna večina hmeljskega pridelka izvaža iz dežele, da se gavdomače štajerske pivovarne (izvzemši morda Zalec-Laski trg) ne razpeha niti en meterski stot, da tedaj zvišanje deželne davka na pivo producentom hmelja ne more nič škodovati. Na tak način se je poslanec dr. Benkovič lahko posrečilo, ovreči vse plitve trditve nasprotnikov in liberalna zavijanja; te številke so na shodih dne 20. t. m. tako uplivala na navzoče hmeljarje, da je bila soglasna sodba: rajši zvišanje deželne davka na pivo, nego pa zvišanje doklade na zemljiški davek, koji bi ravno hmeljarskenasade, kisov I. razredu, prav občutno zadel.

Zvišanje davka na pivo od 2 na 4 K bi znašalo 1 milijon kron, 4% zvišanje doklad na vse direktne davke pa isto svoto. Kdor tedaj po teh pojasnilih še hujsko zoper zvišanje davka na pivo, ta deluje za zvišanje doklad na direktne davke; vsakega takega mora ljudstvo kot škodljivca in političnega sleparja z mokro cunjjo pognati. — Zopet nov dokaz za volilce S. K. Z., da njih poslanci pravilno, previdno in premišljeno zastopajo njih koristi.

Najnovejše novice.

Prestavljen je č. gospod Franc Cerjak, kaplan v Smarju, k Sv. Križu tik Slatine.

Iz Gradca. Križ ozirom na ono surovost, ki se je zgodila, kakor ste poročali napram slovenskim gostom v gostilni „Zum Schwan“, se priporoča nepristranska gostilna „Hotel Kaiserkrone“, Färbergasse. Tukaj se shajajo slovenski dijaki katoliškega akademičnega društva „Zarja“, hrvaški dijaki in tudi poštene Nemci, o katerih se vsaj dosedaj ne more reči, da bi postopali tako, kakor pri „Schwanu“ proti Slovincem. „Kaiserkrone“ se še posebno priporoča duhovnikom, ker je gostilničar pošten katoliški Nemec in k njemu ne zahajajo židi. Postrežba je poceni in fina, sobe snažne in lepe za prenočevanje. — Tudi to obvestilo naj ponatisnejo vsi slovenski listi.

Listnica uredništva.

Škrlec Vičanski: Za to številko preposno. — Krčevina: Preposno in deloma tudi žaljivo. Postimo štajerske, naj laže, naj laž ima kratke noge. — Čadram: Zelo osebno in tudi žaljivo. Dotični ni vreden, da bi se s njim bavili. — Ljubno: Brz podpis v koš. — G. Ivan Meško v Ključaroveh: Potrjujemo, da nam niste Vi poslali dopisa iz Ključarovec in da niste s njim v nobeni zvezi. — Druge dopise, ki jih ni bilo mogoče spraviti v to številko in so došli večinoma tudi preposno, objavimo v prihodnji številki.

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož
	K	v	K	v	K	v	K	v	
Pšenica	32	—	27	—	27	—	28	—	27
Rž	21	50	19	—	23	—	19	—	20
Ječmen	18	—	17	—	21	—	16	—	20
Oves	19	34	17	—	17	—	20	—	19
Koruzna	18	—	16	—	17	—	16	—	16
Proso	18	—	16	—	19	—	16	—	16
Ajda	20	—	15	—	22	—	14	—	15
Sladko seno	—	—	10	—	8	—	10	80	12
Kislo	—	—	—	—	8	—	8	70	11
Slama	—	—	6	—	5	—	6	80	7
Fišola	—	—	—	—	29	—	—	—	—
Grah	—	—	—	—	60	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	60	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	—	08	—	—	—	—
Sir	—	—	—	—	40	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	—	2	50	—	—	—
Maslo	—	—	—	—	1	80	—	—	—
Speh, svet	—	—	—	—	1	70	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	—	24	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	—	20	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	—	22	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	—	96	—	—	—	—
" " " " kisla	—	—	—	—	1	04	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	3	80	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	08	—	—	—	—

Podpirajte trgovce, ki so prijatelji krščanske narodne stranke! Svoji k svojim!